

За това наивно би било да се обяснява истриятъ му конфликтъ съ Вазова, взаимното имъ ожесточено отричане, само съ литературно съперничество. По умствения си и емоционаленъ строй, по култура, свѣтогледи и жизнени стремежи — тѣ сж сжщински антиподи, представители на две различни епохи. Именно Вазовъ бѣ за Славейкова символъ тъкмо на онава, противъ което най-ожесточено се борѣше: носителъ на масовото — стадното — начало, писателъ-огледало, поетъ-ехо. Народенъ, но не и националенъ писателъ. Вазовото нивелиране — сливане съ народа — оскърбяваше твореца — духовенъ водачъ у Славейкова. Вазовиятъ патриотизъмъ и романтизмъ му се виждаха наивни, елементарни. Неговата пѣстрота и разсѣяностъ, пристрастието му къмъ външното, къмъ грѣмливата и пѣнлива и — често безсѣдържателна — фраза му се струваха несносни при неговото художествено възпитание.

ФИЛОСОФСКИ ПОЕМИ И ПѢСНИ

Желанието му да се утвърди като автономна творческа личностъ се чувствува още въ първитѣ му поетически стѣпки. Той усѣщаше голѣмата необходимостъ да обоснове и наложи своето творческо „вѣрую“, да се примири съ участъта си на самотникъ — участъта на всички апостоли на нови идеи срѣдъ една закѣснѣла действителностъ, да съзре дори и въ личната си несрета, въ страданията си — прѣстъ Божий и да ги приеме като неизбѣжни. И това го извърши въ статиитѣ си и въ редица пѣсни като: „Поетъ“, „Орисници“, „Пѣсень за непѣсници“ и най-вече въ философскитѣ си поеми. Трагичната